

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 października 2022 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie sygn. akt X U 773/21 po rozpoznaniu w dniu 24 października 2022 roku w Łodzi na rozprawie sprawy z odwołania J. K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł. o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy w związku z odwołaniem od decyzji organu rentowego nr (...) z dnia 20 września 2021 roku oddalił odwołanie.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Wnioskodawca J. K. był zatrudniony przez M. K. na podstawie umowy o pracę na stanowisku kierowcy i z tego tytułu podlegał ubezpieczeniom społecznym.

W dniu 31 sierpnia 2020 roku ubezpieczony świadczył pracę, kierując ciągnikiem siodłowym z przyczepą. Wykonując manewr hamowania stracił panowanie nad pojazdem, zjechał ze skarpy i zderzył się z drzewem. W związku z doznanymi w wypadku obrażeniami został przetransportowany do szpitala.

U J. K. w związku z wypadkiem z dnia 31 sierpnia 2020 roku stwierdza się pourazowe blizny czoła i lewego przedramienia. Uszkodzenie powłok twarzy bez zaburzenia funkcji odpowiada – w zakresie obrażeń czoła 1% stałego uszczerbku na zdrowiu ustalonego w oparciu o pozycję 19a tabeli uszczerbkowej. Osłabienie lewego przedramienia nie doprowadziło do zaburzenia jego funkcji. Ponadto stwierdza się pourazową bliznę stopy lewej, która jest praktycznie niewidoczna i nie powoduje zaburzeń czynnościowych stopy. Nie jest możliwe usunięcie istniejących u wnioskodawcy blizn ani na drodze leczenia operacyjnego, ani innymi metodami.

Na skutek wypadku z dnia 31 sierpnia 2020 roku nastąpiło u ubezpieczonego naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy. Odpowiada ono 7% stałego uszczerbku na zdrowiu ustalonego na podstawie pkt 123a tabeli uszczerbkowej. Obejmuje przebyte złamanie trzonów obu kości przedramienia lewego wymagające leczenia operacyjnego i wyleczone z pozostawieniem blizny pooperacyjnej oraz ograniczeniem ruchomości na poziomie 10 stopni deficytu zgięcia oraz ograniczeniem supinacji do 50 stopni.

W dniu 4 sierpnia 2021 roku Lekarz Orzecznik ZUS wydał orzeczenie, w którym stwierdził, iż wnioskodawca wskutek wypadku z dnia 31 sierpnia 2020 roku doznał uszczerbku na zdrowiu w wysokości 7% - pozycja nr 123a tabeli uszczerbkowej.

W następstwie wniesionego przez ubezpieczonego sprzeciwu Komisja Lekarska ZUS w dniu 13 września 2021 roku wydała opinię, w której ustaliła u wnioskodawcy 8% uszczerbku na zdrowiu z powodu wypadku przy pracy z dnia 31 sierpnia 2020 roku. Uwzględniono wystąpienie stałego uszczerbku na zdrowiu opisanego w pozycji 123a tabeli uszczerbkowej w wymiarze 7% oraz 1% stałego uszczerbku na zdrowiu ocenionego na podstawie pozycji 19a tabeli uszczerbkowej.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o powołane dowody. Zważywszy na przedmiot rozpoznania sądu dotyczący zakresu uszczerbku na zdrowiu doznanego przez ubezpieczonego wskutek wypadku przy pracy, najistotniejsze, z punktu widzenia ustaleń faktycznych, okazały się opinie biegłych lekarzy – specjalistów z zakresu ortopedii i chirurgii plastycznej. Opinia biegłego ortopedy, uzupełniona w toku postępowania, sporządzona została w sposób prawidłowy formalnie – biegły przedstawił zastosowaną metodologię, przeprowadzone badania i fakty wynikające z analizy dokumentacji medycznej. Na poparcie własnych wniosków przedstawił rzeczową i zrozumiałą argumentację. Omawianej opinii – w jej ostatecznym kształcie – nie zakwestionowała żadna ze stron postępowania, a Sąd z urzędu nie dopatrywał się w jej treści jakichkolwiek okoliczności negatywnie rzutujących na jej wartość dowodową.

Opinia biegłego z zakresu chirurgii plastycznej również stanowiła źródło ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie. Biegły w opinii podstawowej i uzupełniającej precyzyjnie wyjaśnił zakres i charakter nieodwracalnych uszkodzeń skóry, które wziął pod uwagę przy formułowaniu wniosków dotyczących stwierdzonego uszczerbku na zdrowiu. Stwierdził m.in., że gdyby uszczerbek na zdrowiu dotyczący blizn na głowie ograniczyć wyłącznie do blizny na czole, wyniósłby 1% (pkt 19a tabeli uszczerbkowej). Jednakże w opinii podstawowej wskazał, że uszczerbek ten winien wynieść 2% z uwagi na przekazaną przez ubezpieczonego informację, iż następstwem wypadku jest także blizna na policzku. Wyjaśnił, że nie można wykluczyć, iż blizna ta nie ma związku z wypadkiem, ale ocenę tego faktu pozostawił Sądowi, ponieważ w powypadkowej dokumentacji medycznej nie była ona opisywana. Omawiając dowód z opinii biegłego z zakresu chirurgii plastycznej zauważyć trzeba, że został on zakwestionowany przez organ rentowy, który wysunął pod jego adresem szereg uwag dotyczących braku podstaw zakwalifikowania jako stałego uszczerbku na zdrowiu blizn przedramienia. Sąd odniesie się do tych kwestii na dalszym etapie rozważań, ponieważ dotyczą one głównie kwalifikacji prawnej określonych obrażeń, a nie ustaleń faktycznych dokonanych na płaszczyźnie wiadomości specjalnych z zakresu medycyny. Nie rzutują zatem na wiarygodność omawianego dowodu czy też jego przydatność dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Rejonowy przychylił się do zapatrywania pełnomocnika wnioskodawcy przedstawionego na rozprawie i pominął na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. wnioskowany przez organ rentowy dowód z opinii biegłego psychiatry. Ubezpieczony nie leczył się psychiatrycznie, nie podnosił też, by następstwem wypadku były dolegliwości tego rodzaju. Wobec tego dopuszczenie tego dowodu nie mogłoby prowadzić do ustaleń faktycznych istotnych dla oceny zasadności argumentów przedstawionych w treści odwołania, a spowodowałoby jedynie nieuzasadnione przedłużenie postępowania.

Sąd Rejonowy zważył, że odwołanie okazało się niezasadne, wskutek czego podlegało oddaleniu.

W myśl art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 roku, poz. 1205; dalej: ustawy wypadkowej) ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Zgodnie z regulacją ustawową za stały uszczerbek na zdrowiu uznaje się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy (art. 11 ust. 2 powołanej ustawy), zaś za długotrwały – upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie.

Sąd Rejonowy przypomniał, że dla oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu i ustalenia uprawnień wnioskodawcy ma zastosowanie rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (tekst jednolity Dz. U. 2020 roku, poz. 233).

Na wstępie należy zauważyć, zdaniem Sądu I Instancji, iż w przedmiotowej sprawie kwestią niesporną pozostawała okoliczność, że zdarzenie z udziałem wnioskodawcy było wypadkiem przy pracy. Osią sporu pomiędzy stronami pozostawało ustalenie wysokości rzeczywistego stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, będącego skutkiem wskazanego wypadku.

Odwołujący się stał na stanowisku, że organ rentowy zaniżył stopień stałego uszczerbku na zdrowiu ustalony na podstawie punktu 123a tabeli uszczerbkowej stanowiącej załącznik do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (tj. z dnia 17 stycznia 2020 r., Dz.U. z 2020 r. poz. 233; dalej jako: tabeli uszczerbkowej). W ocenie ubezpieczonego winien on wynieść 15%, a nie 7%, jak stwierdził organ rentowy. Ponadto odwołujący wniósł o przyznanie świadczenia z tytułu 5% stałego uszczerbku na zdrowiu obejmującego blizny pooperacyjne przedramienia lewego.

Zdaniem Sądu Rejonowego, postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie negatywnie zweryfikowało twierdzenia odwołującego się, potwierdzając jednocześnie prawidłowość ustaleń orzeczniczych leżących u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

Odnosząc się do uszczerbku ocenianego na płaszczyźnie ortopedycznej wskazać trzeba, że zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy potwierdził, iż ubezpieczony doznał w wypadku przy pracy z dnia 31 sierpnia 2020 roku obrażeń skutkujących stałym uszczerbkiem na zdrowiu w wymiarze 7%, ustalonym na podstawie pozycji 123a tabeli uszczerbkowej, tj. złamania trzonów kości przedramienia ze zniekształceniem i zaznaczonymi zaburzeniami funkcji. Strony nie podnosiły uwag pod adresem opinii biegłego z zakresu ortopedii, a ubezpieczony wprost zaaprobował wynikające z niej wnioski (k. 170).

Z kolei w zakresie blizn, będących następstwem wypadku z dnia 31 sierpnia 2020 roku, Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że w toku procesu odwołujący się zdołał udowodnić jedynie stały uszczerbek na zdrowiu w wymiarze 1%, dotyczący blizny czoła, ustalony na podstawie punktu 19a tabeli uszczerbkowej, tj. uszkodzenia powłok twarzy (blizny i ubytki) w postaci oszpecenia bez zaburzeń funkcji. A zatem wyniki postępowania dowodowego potwierdziły również na tej płaszczyźnie zdrowia ubezpieczonego prawidłowość oceny ujętej w zaskarżonej decyzji.

Sąd nie uwzględnił dodatkowego 1% uszczerbku z punktu 19a, który biegły odniósł do blizny na policzku. Po pierwsze, odwołanie, które wyznacza zakres rozpoznania Sądu w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, w ogóle nie obejmowało zakresem zaskarżenia i wniosków kwestii dotyczących blizn na twarzy. Ubezpieczony w jego treści nie podniósł twierdzeń dotyczących blizny na policzku, ograniczając się do oceny, że organ rentowy winien przyznać świadczenie w związku z bliznami na przedramieniu. Po drugie, okoliczność faktyczna obejmująca związek blizny na policzku z wypadkiem z dnia 31 sierpnia 2020 roku nie została udowodniona przez ubezpieczonego, na którym spoczywał w tym zakresie ciężar dowodu. J. K., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie zaoferował na tę okoliczność jakiegokolwiek środka dowodowego. Podkreślić przy tym trzeba, że wątpliwości co do istnienia związku blizny z wypadkiem miał sam biegły, który wskazał, że ocenę tej kwestii pozostawia Sądowi, wyjaśniając jedynie, że „nie można wykluczyć, że blizna ta nie ma związku z wypadkiem” (k. 207v.). Tymczasem analiza zgromadzonego materiału dokumentarnego nie potwierdziła, by w wyniku analizowanego wypadku ubezpieczony doznał rany policzka – brak jest jakichkolwiek wzmianek w tym przedmiocie zarówno w szczegółowym opisie zdarzenia zawartym w protokole powypadkowym, dokumentacji sporządzonej przez ratowników medycznych bezpośrednio po wypadku, jak i dokumentacji medycznej dalszego leczenia. W obrębie głowy opisywana jest wyłącznie rana, a następnie blizna w okolicy czoła.

Jako samodzielny stały uszczerbek na zdrowiu w rozumieniu ustawy wypadkowej, będący źródłem dodatkowego jednorazowego odszkodowania, nie zostały zakwalifikowane blizny przedramienia. Wszelkie ograniczenia funkcji kończyny ujęte zostały w uszczerbku ustalonym na podstawie punktu 123a tabeli uszczerbkowej. Co istotne, biegły ortopeda uwzględnił w tym zakresie także fakt następstw zastosowanego leczenia operacyjnego. Wskazuje na to wprost uzasadnienie opinii biegłego ortopedy, który w opisie stwierdzonego uszczerbku wymienia pozostawienie blizny pooperacyjnej (k. 158). Natomiast defekt estetyczny, nie powodujący zaburzenia funkcji, może być podstawą do przyznania jednorazowego odszkodowania wyłącznie w przypadku, gdy obejmuje uszkodzenia powłok twarzy. Sąd w całości aprobuje trafne spostrzeżenia Sądu Okręgowego w Łodzi, który wielokrotnie wskazywał, że w tego rodzaju przypadkach brak jest podstaw do zastosowania – per analogiam – punktów tabeli uszczerbkowej przeznaczonych do oceny uszczerbku dotyczącego blizn powłok twarzy. Podkreślić należy, że przepisy prawa ubezpieczeń społecznych, w tym także te dotyczące świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego należnych z uwagi na stwierdzony uszczerbek na zdrowiu, mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Takie ukształtowanie treści stosunków ubezpieczeń społecznych oznacza konieczność ich ścisłego stosowania. W związku z tym niedopuszczalnym jest orzekanie o uszczerbku na zdrowiu na zasadach analogii poza przypadkami, w których przepis wprost na to zezwala. Zgodnie z § 8 pkt. 3 zd 1 rozporządzenia, taka możliwość istnieje wyłącznie w sytuacji gdy w ocenie procentowej brak jest odpowiedniej pozycji dla danego przypadku. Niedopuszczalnym jest zatem orzekanie poprzez analogię, gdy w ocenie procentowej przewidziano pozycję dla danego przypadku, jednakże w ramach tej pozycji nie

przewidziano konkretnego uszkodzenia. Gdyby bowiem ustawodawca chciał dopuścić możliwość orzeczenia stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w następstwie wypadków przy pracy dla wszystkich innych uszkodzeń podpadających pod wymienioną tabeli pozycję, nie ograniczałby możliwości orzeczenia o uszczerbku poprzez ścisłe wymienienie przypadków, w których sytuacja taka winna mieć miejsce. Jedynie uszkodzenia powłok twarzy, w tym oszpecenia spowodowane bliznami bez zaburzeń funkcji, dają podstawy do ustalenia uszczerbku na zdrowiu według punktu 19 tabeli uszczerbkowej. Twarz jest nie tylko eksponowaną częścią ciała, ale także tą, na której skupia się uwaga rozmówcy. Blizna na twarzy jest widoczna dla nie tylko dla poszkodowanego ale też dla każdej osoby, z którą się kontaktuje. Z oczywistych względów posiadanie blizny na twarzy jest szczególnie uciążliwe dla poszkodowanego, co uzasadnia stwierdzenie uszczerbku na zdrowiu w tym przypadku (zob. wyroki Sądu Okręgowego w Łodzi: z dnia 16 września 2016 roku w sprawie VIII Ua 42/16, LEX nr 2140893 oraz z dnia 3 marca 2020 r., VIII Ua 120/19, LEX nr 2960982).

Reasumując, Sąd Rejonowy ustalił, że ubezpieczony w następstwie wypadku przy pracy z dnia 31 sierpnia 2020 roku doznał 8% stałego uszczerbku na zdrowiu, co koreluje z wnioskami orzecznictwymi leżącymi u podstaw zaskarżonej decyzji. Wobec tego Sąd Rejonowy oddalił odwołanie jako niezasadne w oparciu o dyspozycję art. 477¹⁴ § 1 k.p.c..

Apelację od w/w wyroku w całości wniósł wnioskodawca reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy:

- przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na wyciągnięciu ze zgromadzonego materiału dowodowego wniosków z niego nie wynikających, w tym ustaleniu, że blizny przedramienia nie mogą być kwalifikowane jako dodatkowy uszczerbek na zdrowiu w rozumieniu ustawy wypadkowej, gdyż defekt estetyczny, nie powodujący zaburzenia funkcji, może być podstawą do przyznania jednorazowego odszkodowania wyłącznie w przypadku, gdy obejmuje uszkodzenia powłok twarzy w sytuacji, gdy biegły specjalista z zakresu chirurgii plastycznej uznał, że stanowiące następstwo wypadku przy pracy z dnia 31 sierpnia 2020 r. blizny pooperacyjne przedramienia stanowią 3% trwały uszczerbek na zdrowiu.

- to jest to przepisu art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z § 8 ust. 3 zd. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (dalej rozporządzenie) i uznaniu, że niedopuszczalne jest orzekanie o uszczerbku na zdrowiu na zasadach analogii poza przypadkami, gdy w ocenie procentowej brak jest odpowiedniej pozycji dla danego przypadku w sytuacji, gdy w rozpoznawanym przypadku rozporządzenie nie przewiduje odrębnego uszczerbku z tytułu blizn pooperacyjnych przedramienia, a zatem uszczerbek ten należy ocenić przez analogię.

Mając na uwadze powyższe wniesiono o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę zaskarżonej decyzji i zasądzenie na rzecz J. K. kwoty 3.099 złotych tytułem dodatkowych 3 % uszczerbku na zdrowiu jako jednorazowego odszkodowania w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 31 sierpnia 2020 r.,
2. zasądzenie od ZUS II Oddział w Ł. na rzecz J. K. kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszym postępowaniu zdaniem tutejszego sądu zachodziły podstawy do rozpoznania niniejszej sprawy na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 374 k.p.c., zgodnie z którym Sąd II instancji może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, jeżeli przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

Odnosząc się do zarzutów apelacji stwierdzić należy, że orzeczenie Sądu Rejonowego jest prawidłowe i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i obowiązujących przepisach prawa.

Wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd Okręgowy nie dopatrył się żadnego naruszenia przepisów prawa procesowego ani prawa materialnego, w tym cytowanych w apelacji, skutkujących koniecznością - zgodnie z żądaniem apelacji - zmianą tegoż orzeczenia.

Art. 233 § 1 k.p.c. stanowi, iż Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Stosownie do wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. zasady swobodnej oceny dowodów, sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego uznania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Przyjmuje się, że granice swobodnej oceny dowodów wyznaczają trzy czynniki: logiczny, ustawowy oraz ideologiczny. Sąd ma obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych. Pomiędzy wnioskami sądu nie może być sprzeczności, wszystkie wnioski muszą stanowić logiczną całość (czynnik logiczny). Swobodna ocena dowodów ujęta jest w ramy proceduralne (czynnik ustawowy). Sąd może oprzeć swe przekonanie jedynie na dowodach prawidłowo przeprowadzonych, z zachowaniem wymagań dotyczących źródeł dowodzenia oraz zasady bezpośredniości. Ocena dowodów musi być dokonana na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Ocenie podlegają wszystkie przeprowadzone dowody, a sąd powinien uwzględnić również wszelkie towarzyszące im okoliczności mogące mieć znaczenie dla oceny mocy i wiarygodności dowodów (np. zachowanie stron, świadków, autentyczność pisma). Wreszcie sąd zobowiązany jest przeprowadzić selekcję dowodów: wybrać te, na których się oparł i odrzucić te, którym odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Moc dowodowa bowiem to nic innego jak przekonanie sądu, po przeprowadzeniu dowodu, o istnieniu lub nieistnieniu określonego faktu, którego dowód dotyczył. Na ocenę dowodów mają wreszcie wpływ czynniki subiektywne: inteligencja, zdolność kojarzenia, typ charakteru czy zasób doświadczeń życiowych sędziego (czynnik ideologiczny).

Sąd odwoławczy, niezależnie od tego, czy prowadzi sam postępowanie dowodowe, czy jedynie weryfikuje ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji, ma obowiązek samodzielnej oceny materiału dowodowego zebranego w sprawie. Jednakże zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie w wypadku wykazania, że ocena materiału dowodowego jest rażąco wadliwa czy w sposób oczywisty błędna, dokonana z przekroczeniem granic swobodnego przekonania sędziowskiego, wyznaczonych w tym przepisie. Sąd drugiej instancji ocenia bowiem legalność oceny dokonanej przez Sąd pierwszej instancji, czyli bada czy zostały zachowane kryteria określone w art. 233 § 1 k.p.c. Jeżeli z danego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona tylko wtedy gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych (por. przykładowo postanowienie z dnia 11 stycznia 2001 r., I CKN 1072/99, Prok. i Pr. 2001 r., nr 5, poz. 33, postanowienie z dnia 17 maja 2000 r., I CKN 1114/99, wyrok z dnia 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99, OSNC 2000 r., nr 7 - 8, poz. 139).

Zatem o dowolności można mówić wówczas, gdy Sąd ocenia dowody bez ich właściwej analizy, bądź też wbrew zdrowemu rozsądkowi lub zasadom logicznego rozumowania. Nie jest natomiast dowolną taka ocena, która - choć prowadzi do niekorzystnych dla strony powodowej konkluzji - to jednak jest logicznie i rzeczowo umotywowana.

W ocenie Sądu Okręgowego dokonana przez Sąd Rejonowy ocena zgromadzonego w postępowaniu materiału dowodowego jest – wbrew twierdzeniom apelującego – prawidłowa.

Art. 278 § 1 k.p.c. stanowi, iż dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje w wypadkach gdy dla rozstrzygnięcia sprawy wymagane są wiadomości „specjalne”.

Stan zdrowia osoby ubezpieczonego dochodzącej z tego tytułu określonych świadczeń bezsprzecznie jest okolicznością, dla której ustalenia, niezbędne są wiadomości specjalne w rozumieniu art. 278 § 1 k.p.c., wymagające udziału w procesie biegłych lekarzy sądowych.

Bezspornym było w analizowanej sprawie, iż zdarzenie jakiemu uległ ubezpieczony w dniu 31 sierpnia 2020 roku było wypadkiem przy pracy w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie dała podstaw do podzielenia stanowiska wnioskodawcy o wystąpieniu przesłanek warunkujących przyznanie mu kwoty 3.099 złotych tytułem dodatkowych 3 % uszczerbku na zdrowiu jako jednorazowego odszkodowania w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 31 sierpnia 2020 r. Kwestia związana natomiast z uszczerbkiem na zdrowiu wnioskodawcy związana ze złamaniem trzonu obu kości przedramienia lewego i ustalonego przez ortopedę w związku z tym naruszeniem sprawności organizmu 7% uszczerbku na zdrowiu nie stanowiła przedmiotu apelacji. W ocenie Sądu Okręgowego nietrafnymi w całości są zarzuty apelacji wnioskodawcy wskazujące, że Sąd I instancji naruszył przepisy art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z § 8 ust. 3 zd. 1 w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania.

Oceny uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego powstałego w wyniku wypadku przy pracy dokonuje się jak już wskazano w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U 2020 r., poz. 233) wydanego w oparciu o delegację ustawową zawartą w art. 11 ust. 5 ustawy wypadkowej. Stanowiąca załącznik do tego rozporządzenia tabela obejmuje wyszczególnienie urazów czy zaburzeń i możliwą wysokość uszczerbku w razie ich zaistnienia.

Zgodnie z § 8 wskazanego rozporządzenia, Lekarz orzecznik ustala w procentach stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu według oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, zwanej dalej "oceną procentową", która jest określona w załączniku do rozporządzenia (ust. 1). Jeżeli dla danego rodzaju uszczerbku ocena procentowa określa dolną i górną granicę stopnia uszczerbku na zdrowiu, lekarz orzecznik określa stopień tego uszczerbku w tych granicach, biorąc pod uwagę obraz kliniczny, stopień uszkodzenia czynności organu, narządu lub układu oraz towarzyszące powikłania (ust. 2). Jeżeli w ocenie procentowej brak jest odpowiedniej pozycji dla danego przypadku, lekarz orzecznik ocenia ten przypadek według pozycji najbardziej zbliżonej. Można ustalić stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w procencie niższym lub wyższym od przewidywanego w danej pozycji, w zależności od różnicy występującej między ocenianym stanem przedmiotowym a stanem przewidzianym w odpowiedniej pozycji oceny procentowej (ust. 3).

Co prawda § 8 pkt 3 zd. 1 powoływanego rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku stanowi, że jeżeli w ocenie procentowej brak jest odpowiedniej pozycji dla danego przypadku, lekarz orzecznik ocenia ten przypadek według pozycji najbardziej zbliżonej. Niemniej jednak, zdaniem Sądu II instancji wskazana regulacja nie mogła znaleźć zastosowania na gruncie rozpoznawanej sprawy. Niedopuszczalnym jest zatem orzekanie poprzez analogię, gdy w ocenie procentowej przewidziano pozycję dla danego przypadku, jednakże w ramach tej pozycji nie przewidziano konkretnego uszkodzenia.

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu Okręgowego zastosowanie §8 ust.3 nie było możliwe, pomimo uznania przez biegłego z zakresu chirurgii plastycznej, iż objawy jakie występują u wnioskodawcy (pooperacyjne blizny lewego przedramienia) odpowiadają 3 % uszczerbkowi na zdrowiu z poz. 19 a tabeli uszczerbkowej per analogiam.

Kwalifikacja stwierdzonego uszczerbku na zdrowiu w świetle przepisów prawa tj. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz.U. z 2002 r. Nr 234, poz. 1974) oraz załączonej do niego tabeli uszczerbkowej stanowi kwestię prawną podlegającą stricte ocenie sądu nie zaś przedmiot opinii biegłego. Zadaniem biegłego nie jest rozstrzyganie zagadnień prawnych, a jedynie naświetlenie wyjaśnianych okoliczności z punktu widzenia wiadomości specjalnych przy uwzględnieniu zebranego i udostępnionego mu materiału sprawy. Jeżeli biegły, z przekroczeniem granic swoich kompetencji - obok wypowiedzi w kwestiach wymagających wiadomości specjalnych - zamieści w opinii także sugestie co do sposobu rozstrzygnięcia kwestii prawnych, sąd powinien je pominąć (wyr. SN z 4.3.2008 r., IV CSK 496/07, niepubl.). Sąd nie jest więc związany opinią biegłego w zakresie jego wypowiedzi odnośnie do zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji sądu, kwestii ustalenia i oceny faktów czy sposobu rozstrzygnięcia sprawy (wyr. SN z 6.2.2003 r., IV CKN 1763/00, niepubl.).

Przepisy prawa ubezpieczeń społecznych, w tym także te dotyczące świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego należnych z uwagi na stwierdzony uszczerbek na zdrowiu, mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Takie ukształtowanie treści stosunków ubezpieczeń społecznych oznacza konieczność ich ścisłego stosowania. W związku z tym niedopuszczalnym jest jak już wskazano powyżej orzekanie o uszczerbku na zdrowiu na zasadach analogii poza przypadkami, w których przepis wprost na to zezwala.

Blizny przedramienia ubezpieczonego nie mogły zostać zakwalifikowane jako uszczerbek na zdrowiu będący podstawą przyznania dodatkowego jednorazowego odszkodowania z art. 11 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Pkt 19 tabeli uszczerbkowej przewiduje możliwość stwierdzenia uszczerbku na zdrowiu spowodowanego bliznami lecz tylko w przypadku uszkodzenia powłok twarzy w zależności od rozmiarów, a w przypadku gdy blizny nie dotyczą twarzy tylko innych organów wymagane przepisy wymagają aby również nastąpiło naruszenie uszkodzenia czynności organu na którym znajduje się blizna.

Analiza pozycji tabeli uszczerbkowej przemawia za przyjęciem, iż samo wystąpienie blizn nie musi powodować uszczerbku na zdrowiu. Ustawodawca bowiem jedynie w pozycji 19 a tabeli ujmuje blizny z uwagi na ich szpecący charakter. Chodzi tu o blizny szpecące powłok twarzy bez ograniczenia funkcji. W innych wypadkach tabela uzależnia uszczerbek na zdrowiu z tytułu blizn od powodowanego nimi ograniczenia funkcji. Przykładem jest tu poz. 1 a (znaczące, ściągające blizny powłok czaszki) czy 56 (blizny powłok klatki piersiowej ograniczające ruchomość tej klatki), poz. 136, 138, 141 tabeli (blizny palców ręki powodujące ograniczenie funkcji), poz. 149 tabeli (uszkodzenia m.in. skóry, w tym przecięcia w zależności od zaburzeń funkcji). Nie ma dostatecznych podstaw, by uznać, że umiejscowione poza twarzą blizny warunkują przyznanie uszczerbku na zdrowiu w oparciu o zbliżoną pozycję tabeli uszczerbkowej przy zastosowaniu § 8 ust. 3 rozporządzenia, zgodnie z którym jeżeli w ocenie procentowej brak jest odpowiedniej pozycji dla danego przypadku, przypadek ten podlega ocenie według pozycji najbardziej zbliżonej, przy czym można ustalić stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w procencie niższym lub wyższym od przewidywanego w danej pozycji, w zależności od różnicy występującej między ocenianym stanem przedmiotowym a stanem przewidzianym w odpowiedniej pozycji oceny procentowej. Przeczy temu zarówno definicja uszczerbku odwołująca się do upośledzenia czynności organizmu, jak i okoliczność, iż z zapisów rozporządzenia wynika wyraźnie, że nie każde uszkodzenie organizmu skutkować musi uszczerbkiem.

W rozpoznawanej sprawie schorzenie wnioskodawcy, które jest niekwestionowane i które w świetle opinii biegłych, zwłaszcza ortopedy obiektywnie występuje - mieści się w ocenie procentowej wymienionej w pkt. 123a tabeli i dotyczy jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy wszelkich ograniczeń funkcji kończyny. W sprawie wystąpił zatem przypadek

wprost przewidziany przez ustawodawcę w tabeli oceny procentowej uszczerbku na zdrowiu. Brak było więc podstaw do stosowania do schorzenia wnioskodawcy jakiegokolwiek analogii.

Orzeczenie Sądu I instancji w tym zakresie odpowiada zatem prawu. Roszczenia ubezpieczonego o podwyższenie jednorazowego odszkodowania o dalsze 3 % uszczerbku na zdrowiu w związku z ze schorzeniami (bliznami pooperacyjnymi przedramienia) jakich doznał na skutek wypadku przy pracy nie mogły zostać uwzględnione.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację wnioskodawcy, jako bezzasadną.